

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Β. Ηρακλείου 12 - Τ.Κ. 54625 – Θεσσαλονίκη - Τηλ. 2310 992062

ΥΛΗ ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (2024-2025)

ΘΕΩΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

- Άνοδος, πτώση και επανάκαμψη των ΜΜΕ
- Έννοιες και μοντέλα για τη μαζική επικοινωνία
- Θεωρίες για τις επιδράσεις των μέσων
- Πολιτική περιθωριοποίηση και μέσα ενημέρωσης
- Τα μέσα ενημέρωσης, τα ακροατήρια και οι πηγές των ειδήσεων
- Το μέλλον της θεωρίας και της έρευνας για τα μέσα επικοινωνίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. McQuail, D., & Deuze, M. (2021). *ΜΜΕ και θεωρία της μαζικής επικοινωνίας* (7η έκδ.). Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Κεφ. 2, 3, 17, 18 (σελ. 29–102 και 531–585).
2. Manning, P. (2007). *Κοινωνιολογία της Ενημέρωσης*. Εκδόσεις Καστανιώτης, Κεφ. 7 και 8 (σελ. 283–373).

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

- **Η δημοσιογραφία στην εποχή της «μεταμόρφωσης»:** Οι τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας έχουν επηρεάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις διαδικασίες της αίθουσας σύνταξης. Οι δημοσιογράφοι καλούνται πλέον να σκεφτούν διαφορετικά και να αξιοποιήσουν τις νέες δυνατότητες.

Deuze, M., & Witschge, T. (2018). Beyond journalism: Theorizing the transformation of journalism. *Journalism*, 19(2), 165-181.

Touri, M., Theodosiadou, S., & Kostarella, I. (2017). The internet's transformative power on journalism culture in Greece: Looking beyond universal professional values. *Digital Journalism*, 5(2), 233-251.

- **Ο καθορισμός της ημερήσιας θεματολογίας και η πλαisiώση:** ο ρόλος των μέσων στην ανάδειξη των θεμάτων που απασχολούν τη δημόσια συζήτηση. Η λειτουργία των πλαisiών.

Pan, Z., & Kosicki, G. M. (1993). Framing analysis: An approach to news discourse. *Political communication*, 10(1), 55-75.

De Vreese, C. H. (2004). The effects of frames in political television news on issue interpretation and frame salience. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 81(1), 36-52.

- **Τα μιντιακά συστήματα/ Το ελληνικό σύστημα των μέσων:** Θέματα συγκέντρωσης ιδιοκτησίας, η σχέση πολιτικής και δημοσιογραφίας. Το πολωμένο μεσογειακό σύστημα.

Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). *Comparing media systems: Three models of media and politics*. Cambridge university press. Chapter 5 The Mediterranean Polarized or Pluralist Model pp. 89-142

Σκαμνάκης, Α. (2020). Πολιτική Εξουσία και ΜΜΕ στη σύγχρονη Ελλάδα (1941-1974). Ζυγός: Θεσσαλονίκη. Κεφ. 3.1, 4.1, 5.1 και 6.1.

- **Ειδήσεις και κριτήρια επιλογής ειδήσεων.** Τα κριτήρια επιλογής των ειδήσεων. Δημοσιογραφικές αξίες. Εξωτερικές και διεθνείς ειδήσεις.

Χ. Φραγκονικολόπουλος, Ν. Παναγιώτου «Η δημοσιογραφία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Θεσμική Αρχιτεκτονική, Νομοθετική διαδικασία και η πρόκληση της ευρωπαϊκής οπτικής». Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σελ. 1-17, 147-223.

Παναγόπουλος, Α., Παναγιώτου, Ν. Διαμορφώνοντας την είδηση: Στρατηγικές και ιεραρχήσεις στα κεντρικά δελτία ειδήσεων των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας» στο Β. Βαμβακάς, Γρ. Πασχαλίδης (επιμ.): «50 χρόνια Ελληνική Τηλεόραση». Εκδόσεις Επίκεντρο.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

- **Το επικοινωνιακό πλαίσιο των ΜΜΕ και η γλώσσα τους** (η περίπτωση παραγωγής και πρόσληψης του δημοσιογραφικού λόγου, η εκδοτική ταυτότητα των Μέσων, η περιοδικότητα της ενημέρωσης, η γεγονотική γλώσσα της ειδησεογραφίας)
- **Ο λόγος των ΜΜΕ** (ο επικοινωνιακός στόχος της ενημέρωσης, οι τίτλοι ειδήσεων / ρεπορτάζ και το ύφος τους, το ειδησεογραφικό άρθρο εφημερίδας, το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων)
- **Ποικιλότητα, ιδεολογία και στρατηγικές του δημοσιογραφικού λόγου** (είδη λόγου της δημοσιογραφίας, γλωσσική ποικιλότητα του δημοσιογραφικού λόγου, κριτική ανάλυση δημοσιογραφικού λόγου, προφορικότητα, συνομιλιακό ύφος)
- **Το κείμενο στην επικοινωνία** (αφηγηματικός λόγος, συνομιλία, τα κείμενα στα μέσα ενημέρωσης)
- **Έντυπη και τηλεοπτική ειδησεογραφία** (η αξιολογική γλώσσα των ειδήσεων, οι ειδήσεις ως αφηγήσεις στον Τύπο και την τηλεόραση)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Πολίτης, Π. 2001. Μέσα μαζικής ενημέρωσης: το επικοινωνιακό πλαίσιο και η γλώσσα τους. Στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμέλεια) *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*, 114-120. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- 2) Πολίτης, Π. 2014. Ο λόγος των ΜΜΕ. Στο Γεωργαλίδου, Μ. κ.ά. (επιμέλεια) *Ανάλυση λόγου. Θεωρία και εφαρμογές*, 479-520. Αθήνα: Νήσος.
- 3) Ανδρουτσόπουλος, Γ. 2001. Γλωσσολογικές προσεγγίσεις στο δημοσιογραφικό λόγο: Είδη, ποικιλότητα και ιδεολογία. Στο Μπουκάλας Π. & Σ. Μοσχονάς (επιμέλεια) *Δημοσιογραφία και Γλώσσα* (Πρακτικά Συνεδρίου, 15-16 Απριλίου 2000), 167-84. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ.
- 4) Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος Δ. 1999. *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 - Κεφάλαιο 5: Το κείμενο στην επικοινωνία
 - 5.1 Ο ρόλος της αφήγησης
 - 5.2 Ο χώρος της συνομιλίας
 - 5.3 Τα κείμενα στα Μέσα Ενημέρωσης
- 5) Βαρνάβα-Σκούρα, Τ. (επιμέλεια) 2001. *Κείμενα των ΜΜΕ: Συγγραφείς και Αναγνώστες* (Μετάφραση των αγγλικών πρωτοτύπων από τον Ιορδάνη Βλαχόπουλο). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
 - Κεφάλαιο 6: Roger Fowler. Το υστερικό ύφος στον Τύπο (Μετάφραση αποσπασμάτων από το κεφ. 9 του *Language in the News: Discourse and Ideology in the Press*. London: Routledge, 1991)
 - Κεφάλαιο 7: Allan Bell. Αφήγηση (Μετάφραση από το κεφ. 8 του *The Language of News Media*. Oxford: Blackwell, 1991)
 - Κεφάλαιο 8: David Graddol. Η οπτική επίτευξη της αληθοφάνειας (Μετάφραση από το κεφ. 3 του *Film as Social Practice* του Graeme Turner. London: Routledge, 1988)